

**Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu**

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Jana Filipa (soudce zpravodaje) a soudců Jaromíra Jirsy a Jiřího Zemánka o ústavní stížnosti stěžovatele **J. P.**, zastoupeného Mgr. Petrem Novákem, advokátem, sídlem Vídeňská 546/55, Brno, proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. června 2019 č. j. 17 Co 102/2019-101 a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 25. října 2018 č. j. 27 C 203/2017-74, za účasti **Městského soudu v Praze a Obvodního soudu pro Prahu 6**, jako účastníků řízení, a obchodní korporace **Deutsche Lufthansa Aktiengesellschaft**, sídlem Linnicher Strasse 48, Köln, Spolková republika Německo, podnikající na území České republiky prostřednictvím Deutsche Lufthansa akciová společnost – organizační složka, sídlem Jindřišská 937/16, Praha 1 – Nové Město, zastoupené Mgr. Bc. Pavlem Vincíkem, advokátem, sídlem Ovocný trh 1096/8, Praha 1 – Staré Město, jako vedlejší účastnice řízení, takto:

I. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. června 2019 č. j. 17 Co 102/2019-101 bylo porušeno základní právo stěžovatele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. června 2019 č. j. 17 Co 102/2019-101 se ruší.

III. Ve zbývajících částech se ústavní stížnost odmítá.

Odůvodnění

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Stěžovatel se ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) a § 72 a násl. zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), domáhá zrušení shora uvedených soudních rozhodnutí, když tvrdí, že jimi byla porušena jeho základní práva zaručená v čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

2. Z ústavní stížnosti, z obsahu napadených rozhodnutí a z vyžádaného soudního spisu vedeného Obvodním soudem pro Prahu 6 (dále jen „obvodní soud“) pod sp. zn. 27 C 203/2017 se podává, že stěžovatel se jako žalobce před obecnými soudy domáhal úhrady částky 600 EUR s příslušenstvím z titulu náhrady škody za zrušení letu podle čl. 7 odst. 1 písm. c) ve spojení s čl. 5 odst. 1 písm. c) Nařízení Evropského

parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91 [dále jen „nařízení č. 261/2004“], když tvrdil, že se měl dne 10. 11. 2015 účastnit letů provozovaných vedlejší účastníci z Vancouveru do Prahy s přestupem ve Frankfurtu nad Mohanem a v Mnichově. Po přeletu do Frankfurtu nad Mohanem bylo dne 11. 11. 2015 stěžovateli oznámeno, že lety č. LH 98 z Frankfurtu nad Mohanem do Mnichova a č. LH 1690 z Mnichova do Prahy jsou zrušeny. Stěžovatel tak dosáhl cílové destinace náhradním letem se zpožděním 12 hodin.

3. Obvodní soud po provedeném dokazování dospěl k závěru o nedůvodnosti žaloby a rozsudkem ze dne 25. 10. 2018 č. j. 27 C 203/2017-74 ji zamítl (výrok I) a procesně úspěšné vedlejší účastníci přiznal náhradu nákladů řízení (výrok II). Po skutkové stránce měl za nesporné jednak tvrzení stěžovatele, tak také tvrzení vedlejší účastnice, že oba lety byly zrušeny z důvodu generální stávky pracovníků palubního personálu vedlejší účastnice. Zjištěný skutkový stav obvodní soud hodnotil po právní stránce podle čl. 5 odst. 3 a bodu 14 preambule nařízení č. 261/2004. Poukázal na závěry vyplývající z rozsudku Soudního dvora EU ze dne 4. 10. 2012, ve věci C-22/11, *Finnair Oyj proti Timy Lassooy*, a z jemu předcházejícího stanoviska Generálního advokáta Y. Bota, podle kterých je stávka letištního personálu mimořádnou událostí podle čl. 5 odst. 3 nařízení č. 261/2004. Z uvedených důvodů posoudil i v poměrech nyní projednávané věci žalobu jako nedůvodnou a v plném rozsahu ji zamítl.

4. K odvolání stěžovatele rozhodl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 20. 6. 2019 č. j. 17 Co 102/2019-101 tak, že rozsudek obvodního soudu potvrdil (výrok I) a rozhodl, že stěžovatel je povinen zaplatit vedlejší účastníci náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok II). V průběhu odvolacího řízení navrhl stěžovatel přerušení řízení podle § 109 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), do doby rozhodnutí Soudního dvora EU o předběžné otázce podané Amtsgericht Köln (Německo) v řízení vedeném pod sp. zn. C-7/19 ve znění: „*Jedná se v případě stávky ohlášené podle vnitrostátního práva vlastními zaměstnanci provozujícího leteckého dopravce o mimořádnou okolnost ve smyslu čl. 5 odst. 3 nařízení č. 261/2004?*“ Poukázal na to, že v projednávané věci vyvstala potřeba výkladu unijního práva, přičemž výklad předestřené předběžné otázky, k níž v současné době neexistuje judikatura Soudního dvora EU, je pro rozhodnutí soudu v této věci zcela zásadní. Městský soud neshledal žádný z důvodů pro přerušení řízení a návrh stěžovatele na přerušení řízení usnesením ze dne 2. 5. 2019 č. j. 17 Co 1092/2019-94 zamítl. K věci samé městský soud ve shodě s obvodním soudem shledal, že pro danou věc je využitelné rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 4. 10. 2012, ve věci C-22/11, *Finnair Oyj proti Timy Lassooy*, a to přesto, že se týká stávky řídicích letového provozu. Ve smyslu bodu 14 preambule nařízení č. 261/2004 jsou z hlediska existence mimořádných okolností relevantní „*stávky, které postihují provoz provozujícího leteckého dopravce*“, aniž je jakkoliv rozlišováno mezi tím, zda se jedná o stávku zaměstnanců přímo leteckého dopravce či zaměstnanců jiných subjektů, jejichž činnost je nezbytná pro uskutečnění leteckým dopravcem provozovaných letů. Městský soud neshledal správným názor stěžovatele, že v dané věci je využitelná argumentace vyplývající z rozsudku Soudního dvora EU ze dne 17. 4. 2018, ve spojených věcech C-195/17, C-197/17 až C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17 až C-286/17 a C-290/17 až C-292/17, *Helga Krüsemann a další proti TUIfly GmbH*, ze kterého plyne, že pod pojem „mimořádné okolnosti“ ve smyslu čl. 5

odst. 3 ve spojení s bodem 14 preambule nařízení č. 261/2004 nespadá tzv. divoká stávka. Je třeba totiž vzít v úvahu, že zmíněné rozhodnutí Soudního dvora EU vychází ze zcela jiného skutkového základu než spor v posuzovaném případě. V uvedených případech se totiž jednalo o spontánní nepřítomnost značné části leteckého personálu poté, co byla bez předchozího upozornění oznámena restrukturalizace podniku, která se bezprostředně dotýkala zaměstnanců. Takové skutkové okolnosti opodstatňují závěr, že se nejedná o stávku podle bodu 14 preambule nařízení č. 261/2004. Naproti tomu v posuzované věci skutkové okolnosti uvedený závěr neumožňují, když důvodem zrušení letů provozovaných vedlejší účastníci byla řádně oznámená generální stávka, organizovaná odborovou organizací pracovníků palubního personálu a leteckých průvodčí, tj. stávka jako legitimní nástroj kolektivního vyjednávání mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Městský soud v napadeném rozsudku stěžovatele poučil, že proti předmětnému rozhodnutí není dovolání přípustné.

II.

Argumentace stěžovatele

5. Stěžovatel v ústavní stížnosti zejména konstatoval, že vzhledem k faktu, že městskému soudu i obvodnímu soudu nebylo zřejmé, jak přesně vyložit pojem mimořádné okolnosti v případě stávky zaměstnanců leteckého dopravce, a zároveň k této otázce v době vydání napadených rozhodnutí neexistovala ustálená judikatura Soudního dvora EU, má stěžovatel za to, že soudy obou stupňů výrazně pochybily v tom, že rozhodly o dané otázce pouze na základě vlastního výkladu, aniž by jim bylo známo stanovisko Soudního dvora EU. Stěžovatel je přesvědčen, že nezbytným krokem před vydáním samotného rozhodnutí mělo být položení předběžné otázky k Soudnímu dvoru EU. V důsledku toho, že předběžná otázka v dané věci položena nebyla, dopustily se obecné soudy vůči stěžovateli porušení práva na spravedlivý proces a práva na zákonného soudce.

III.

Vyjádření účastníků a vedlejší účastnice

6. Soudce zpravodaj podle § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu vyzval účastníky řízení i vedlejší účastnici k vyjádření se k ústavní stížnosti.

7. Městský soud ve svém vyjádření zejména odkázal na napadené rozhodnutí a konstatoval, že neměl důvod předložit předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU, neboť neměl s ohledem na judikaturu Soudního dvora EU, na niž odkázal, žádné pochybnosti o výkladu použitého unijního práva.

8. Obvodní soud toliko odkázal na napadené rozhodnutí.

9. Vedlejší účastnice ve svém vyjádření jednak uvedla, že vzhledem k bagatelnosti sporu je namíste ústavní stížnost bez dalšího odmítnout. Dále se vedlejší účastnice obsáhle vyjádřila k samotné podstatě sporu, ke které uvedla, že předmětná právní otázka již byla v judikatuře Soudního dvora EU přesvědčivě řešena. Městský soud proto nemohl pochybit, když odmítl položit Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku, neboť toto odmítnutí vychází z ustálené rozhodovací praxe národních soudů a Soudního dvora EU

a bylo dostatečně odůvodněno. Odmítnutí položit předběžnou otázku nelze za těchto okolností považovat za zásah do základních práv stěžovatele.

10. Uvedená vyjádření byla zaslána stěžovateli na vědomí a k jeho případné replice. Ten této možnosti nevyužil.

IV.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

11. Podle § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu je ústavní stížnost nepřipustná, jestliže stěžovatel nevyčerpal všechny procesní prostředky, které mu zákon k ochraně jeho práva poskytuje; to platí i pro mimořádný opravný prostředek, který orgán, jenž o něm rozhoduje, může odmítnout jako nepřipustný z důvodů závisejících na uvážení; ústavní stížnost tedy může zásadně směřovat jen proti rozhodnutím „konečným“, tj. rozhodnutím o posledním procesním prostředku, který zákon poskytuje k ochraně práva. Úkolem Ústavního soudu není měnit či napravovat případná, ať již tvrzená či skutečná pochybení obecných soudů v dosud neskončeném řízení, nýbrž je zásadně povolán k posouzení, zda po pravomocném skončení věci ob stojí řízení a jeho výsledek v rovině ústavněprávní jako celek.

12. Dále nutno upozornit na § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř., podle něhož dovolání podle § 237 o. s. ř. není přípustné proti rozsudkům a usnesením vydaným v řízeních, jejichž předmětem bylo v době vydání rozhodnutí obsahujícího napadený výrok peněžité plnění nepřevyšující 50 000 Kč, včetně řízení o výkon rozhodnutí a exekučního řízení, ledaže jde o vztahy ze spotřebitelských smluv a o pracovněprávní vztahy; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží.

13. Ústavní stížností napadeným rozsudkem městského soudu byl potvrzen rozsudek obvodního soudu, kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele. Uvedenými rozsudky bylo rozhodováno o tvrzeném nároku stěžovatele na zaplacení částky 600 EUR s příslušenstvím jako náhrady škody v letecké přepravě. Je zjevné, že předmětem zamítavého výroku je peněžité plnění nepřevyšující 50 000 Kč. Dovolání by proto nebylo nepřipustné podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř., ledaže by v případě předmětného peněžitého plnění šlo o vztahy ze spotřebitelských smluv. Jen tehdy by přicházela v úvahu přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř., a tudíž by byla dána povinnost jeho vyčerpání stěžovatelem jako mimořádného opravného prostředku, který orgán, jenž o něm rozhoduje, může odmítnout jako nepřipustný z důvodů závisejících na jeho uvážení [viz k tomu bod 61 stanoviska pléna Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2017 sp. zn. Pl. ÚS-st. 45/16 (ST 45/87 SbNU 905; 460/2017 Sb.); všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>].

14. Otázkou, zda v případě uplatněných nároků jde o vztahy ze spotřebitelských smluv, se Ústavní soud zabýval v nález ze dne 31. 10. 2017 sp. zn. I. ÚS 2265/16 (N 196/87 SbNU 219). Obecné soudy tehdy rozhodovaly o žalobě 11 osob, z nichž každá se domáhala zaplacení částky 600 EUR vůči leteckému dopravci jako náhrady podle čl. 5 ve spojení s čl. 7 nařízení č. 261/2004. Odvolací soud i soud prvního stupně tehdy vyhověly žalobě, načež žalovaný provozující letecký dopravce – poučen o nepřipustnosti dovolání – podal přímo ústavní stížnost. Ústavní soud nicméně uvedl, že i když „u každého jednotlivého žalobce nedosahuje žalovaná částka 50 000 Kč, (...) žalobci zde

vystupovali jako spotřebitelé, a proto se shora uvedený důvod nepřipustnosti dovolání na projednávanou věc nevztahuje“. Zároveň konstatoval pochybení odvolacího soudu, který tehdejšího stěžovatele nesprávně poučil o možnosti podat si dovolání k Nejvyššímu soudu.

15. Ústavní soud považuje pojem „vztahy ze spotřebitelských smluv“ podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. za natolik široký, že jako ústavně nepřipustný nelze předem označit výklad, který pod něj umožňuje zahrnout nejen právní vztahy založené přímo spotřebitelskou smlouvou (jako právní skutečnosti), ale také právní (spotřebitelské) vztahy založené na základě zákona (nebo jiného právního předpisu, včetně přímo použitelného předpisu Evropské unie), odvíjí-li se jejich vznik od spotřebitelské smlouvy, a to i když bude uplatněn nárok dán podle zákona vůči osobě, která nebyla smluvní stranou této spotřebitelské smlouvy, např. uzavřela-li jako smluvní strana přepravní smlouvu s dopravcem ve prospěch cestujícího („spotřebitele služby“) cestovní kancelář. Neurčitost uvedeného pojmu je třeba vykládat ve prospěch účastníků řízení tak, aby jim byl umožněn přístup k Nejvyššímu soudu jako soudu dovolacímu.

16. V posuzované věci byl žalobou vůči provozujícímu leteckému dopravci uplatněn tvrzený nárok podle čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 261/2004. Tento nárok má svůj základ v přímo použitelném předpisu Evropské unie, podmínkou jeho vzniku však je, kromě jiných právních skutečností, smluvní vztah typický mezi cestujícím a provozujícím leteckým dopravcem, jehož obsahem je závazek provést let specifikovaný prostřednictvím rezervace letenky, nebo mezi cestujícím a jiným subjektem, jenž se zavázal zprostředkovat provedení tohoto letu u provozujícího leteckého dopravce. Existenci smlouvy výslovně předpokládá i čl. 3 odst. 5 tohoto nařízení, podle něhož, jestliže provozující letecký dopravce nemá smlouvu s cestujícím a plní povinnosti podle tohoto nařízení, má se za to, že jedná v zastoupení osoby, jež uzavřela smlouvu s tímto cestujícím, když jednala jako agent. Z napadených rozsudků se podává, že takováto smlouva byla v případě stěžovatele uzavřena.

17. Za této situace není dán důvod, pro který by se měl Ústavní soud odklonit od právních závěrů obsažených v nálezu ze dne 31. 10. 2017 sp. zn. I. ÚS 2265/16 (N 196/87 SbNU 219). Skutečnost, že v několika následně vydaných usneseních byla ústavní stížnost ve srovnatelných případech shledána přípustnou přímo proti rozhodnutí odvolacího soudu, není důvodem k tomu, aby senát Ústavního soudu, který je příslušný k projednání a rozhodnutí této věci, postupem podle § 23 zákona o Ústavním soudu navrhl přijetí stanoviska pléna. Ústavní soud totiž nedospěl k právnímu názoru odchylnému od právního názoru vysloveného v jiném nálezu, nýbrž jen v usneseních (viz k tomu čl. 89 odst. 2 Ústavy ve spojení s § 13 zákona o Ústavním soudu). Nadto v mezích byl totožný právní názor jako v nálezu ze dne 31. 10. 2017 sp. zn. I. ÚS 2265/16 vysloven též v nálezech ze dne 19. 2. 2020 sp. zn. IV. ÚS 2672/19 a ze dne 10. 3. 2020 sp. zn. IV. ÚS 286/20.

18. Ústavní stížnost proti rozhodnutí městského soudu, jímž bylo rozhodnuto o nároku stěžovatele jako cestujícího, který je spotřebitelem, na zaplacení částky nepřevyšující 50 000 Kč, uplatněného jako náhrada podle čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 261/2004, není přípustná podle čl. 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu, jestliže stěžovatel nevyčerpal dovolání, jehož přípustnost závisí na splnění některé z podmínek podle § 237 o. s. ř. Takovéto dovolání není nepřipustné podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř., neboť ve věci jde o vztah ze „spotřebitelské smlouvy“.

19. Ústavní soud shledal ústavní stížnost přípustnou (obdobně jako v nálezech ze dne 19. 2. 2020 sp. zn. IV. ÚS 2672/19 a ze dne 10. 3. 2020 sp. zn. IV. ÚS 286/20) proti rozsudku městského soudu, ovšem i z jiného důvodu. K porušení základního práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny může totiž dojít rovněž v důsledku nesprávného poučení o nepřípustnosti opravného prostředku. Nesprávné poučení sice nemá vliv na to, zda stěžovatel takovýto prostředek měl či neměl k dispozici, pokud však účastník řízení ve svém postupu jednal v důvěře v jeho správnost, tato skutečnost nemůže jít k jeho tíži v tom smyslu, že mu bude upřena ochrana jeho práv. Tento závěr se uplatní jak v případech, kdy stěžovatel z tohoto důvodu uplatnil zákonem stanovený opravný prostředek, přestože jej neměl k dispozici [např. náleze ze dne 31. 1. 2012 sp. zn. IV. ÚS 3476/11 (N 25/64 SbNU 269)], tak v případech, kdy jej naopak neuplatnil, přestože jej k dispozici měl [např. nálezy ze dne 31. 5. 1994 sp. zn. III. ÚS 65/93 (N 27/1 SbNU 213) nebo ze dne 1. 3. 2011 sp. zn. I. ÚS 2912/10 (N 29/60 SbNU 371)]. Ústavní soud v minulosti opakovaně připustil ústavní stížnost proti rozhodnutím, v nichž byl stěžovatel nesprávně poučen, že je nemůže napadnout opravným prostředkem, jejich přezkum nicméně omezil výlučně na posouzení správnosti poučení (viz výše citované nálezy). Pakliže shledal jeho nesprávnost, odstranění tohoto pochybení novým rozhodnutím otevíralo cestu k věcnému posouzení ostatních námitek v řízení o příslušném opravném prostředku, pro jehož uplatnění začaly nově běžet zákonné lhůty. Mělo-li by nevyčerpání dovolání (kvůli nesprávnému poučení) vést k nepřípustnosti ústavní stížnosti, pak by v důsledku protiústavního vyřazení Ústavního soudu jako „zákonného soudce“ došlo k zmaření přímého účinku unijního nařízení, které jednoznačně (bez potřeby ingerence domácího normotvůrce) definuje nárok poškozeného pro takové případy.

20. Přestože stěžovatel výslovně nenamítá nesprávnost poučení ze strany městského soudu, Ústavní soud shledal z důvodů výše uvedených ústavní stížnost v rozsahu, ve kterém směřuje proti rozsudku městského soudu, přípustnou.

21. Ústavní stížnost je naopak nepřipustná podle § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu v rozsahu, v němž směřuje proti rozsudku obvodního soudu. Protože stěžovatel nepodal dovolání, nebyly vyčerpány všechny zákonem stanovené prostředky, které mu zákon k ochraně jeho práv poskytuje. V případě zamítnutí jeho případného dovolání, respektive jeho odmítnutí pro nepřípustnost z důvodu nesplnění podmínek podle § 237 o. s. ř., se pak bude moci bránit novou ústavní stížností.

22. V rozsahu, ve kterém byla ústavní stížnost shledána přípustnou, byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou, a splňuje i všechny zákonem stanovené náležitosti, včetně povinného zastoupení advokátem (§ 29 až 31 zákona o Ústavním soudu).

V. Meritorní posouzení

23. Poté, co se Ústavní soud seznámil s argumentací stěžovatele, vyjádřeními městského soudu a vedlejší účastnice a obsahem příslušného spisu vedeného u obvodního soudu, zhodnotil, že ústavní stížnost je v části, ve které směřuje proti rozsudku městského soudu, důvodná.

24. V řízení o ústavních stížnostech [čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy, § 72 a násl. zákona o Ústavním soudu] Ústavní soud jako soudní orgán ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy) přezkoumává rozhodnutí či postup orgánů veřejné moci jen z toho hlediska, zda jimi nedošlo k porušení ústavně zaručených základních práv a svobod.

25. V posuzované věci stěžovatel v souladu s poučením obsaženým v napadeném rozsudku městského soudu nepodal proti tomuto rozsudku dovolání, nýbrž přímo ústavní stížnost, a to přesto, jak bylo podrobně vyloženo výše, že přípustnost dovolání nebyla vyloučena podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Jeho přípustnost naopak závisela na posouzení podmínek podle § 237 o. s. ř., které má v podstatě povahu kvazimeritorního přezkumu a jehož výsledek, pokud jde o závěr o přípustnosti, závisí na uvážení Nejvyššího soudu. Nesprávné poučení tak mělo za následek, že stěžovatel nevyužil dovolání jako mimořádného opravného prostředku, kterým se mohl domoci ochrany proti tvrzenému zásahu do jeho ústavně zaručených práv a svobod. Napadeným rozsudkem městského soudu proto bylo porušeno právo stěžovatele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny, neboť jednal-li v řízení před obecnými soudy v důvěře ve správnost poučení o nepřípustnosti opravného prostředku a nevyčerpal-li proto mimořádný opravný prostředek (dovolání), nemůže mu být tato skutečnost na překážku při podání ústavní stížnosti a při posouzení její přípustnosti.

26. Ústavní soud závěrem podotýká, že s ohledem na důvod vyhovění ústavní stížnosti v tomto řízení nebyl oprávněn přezkoumávat skutková zjištění či právní závěry městského soudu ve věci samé. Pouze vycházel ze skutečnosti, že městský soud shledal odvolání přípustným a věcně o něm rozhodl. Tento nálezní tudíž nelze vykládat v tom smyslu, že by v něm Ústavní soud pro účely dalšího řízení přisvědčil závěrům obsaženým v napadeném rozsudku městského soudu, ať už se tykají procesních předpokladů odvolacího řízení nebo skutkových zjištění či právních závěrů soudů obou stupňů.

27. Pro úplnost Ústavní soud dodává, že (stejně jako v nálezech ze dne 19. 2. 2020 sp. zn. IV. ÚS 2672/19 a ze dne 10. 3. 2020 sp. zn. IV. ÚS 286/20) provedl závazný výklad k otázce nepřípustnosti dovolání podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř., aniž by k ní ještě předtím mohl vyjádřit svůj právní názor Nejvyšší soud, jemuž především náleží rozhodovat o přípustnosti dovolání. Tato skutečnost vyplynula ze vzniklé procesní situace, kdy Ústavní soud sám musel posoudit přípustnost ústavní stížnosti právě s ohledem na uvedené ustanovení. Existence tohoto nálezu nicméně nevylučuje, aby Nejvyšší soud, dospěje-li k přesvědčivým důvodům ve prospěch užšího výkladu slov „vztahy ze spotřebitelských smluv“, v budoucnu vstoupil do soudního dialogu s Ústavním soudem a svůj odlišný či upřesňující právní názor řádně odůvodnil [k precedenční závaznosti nálezu ze dne 13. 11. 2007 sp. zn. IV. ÚS 301/05 (N 190/47 SbNU 465)]. Ústavní soud tento postup volí jen z důvodu možné výtky snížení vymahatelnosti nároků plynoucích z přímo proveditelného předpisu práva EU v situaci, kdy Nejvyšší soud nemá příležitost, a to v důsledku vady poučení o možnosti podat dovolání, svůj výklad předeštět, což je pro posuzovanou věc z hlediska ochrany ústavnosti podstatné (viz sub 15).

VI. Závěr

28. Ze shora uvedených důvodů Ústavní soud podle § 82 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti stěžovatele částečně vyhověl a podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu zrušil napadený rozsudek městského soudu. V části, ve které ústavní stížnost směřovala proti rozsudku obvodního soudu, ji podle § 43 odst. 1 písm. e) zákona o Ústavním soudu odmítl jako nepřípustnou. V pokračujícím řízení bude městský soud povinen znovu rozhodnout o odvolání stěžovatele, a vázán výše uvedeným právním názorem Ústavního soudu (čl. 89 odst. 2 Ústavy) správně poučit účastníky řízení o přípustnosti dovolání.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 31. března 2020

Jan Filip
předseda senátu